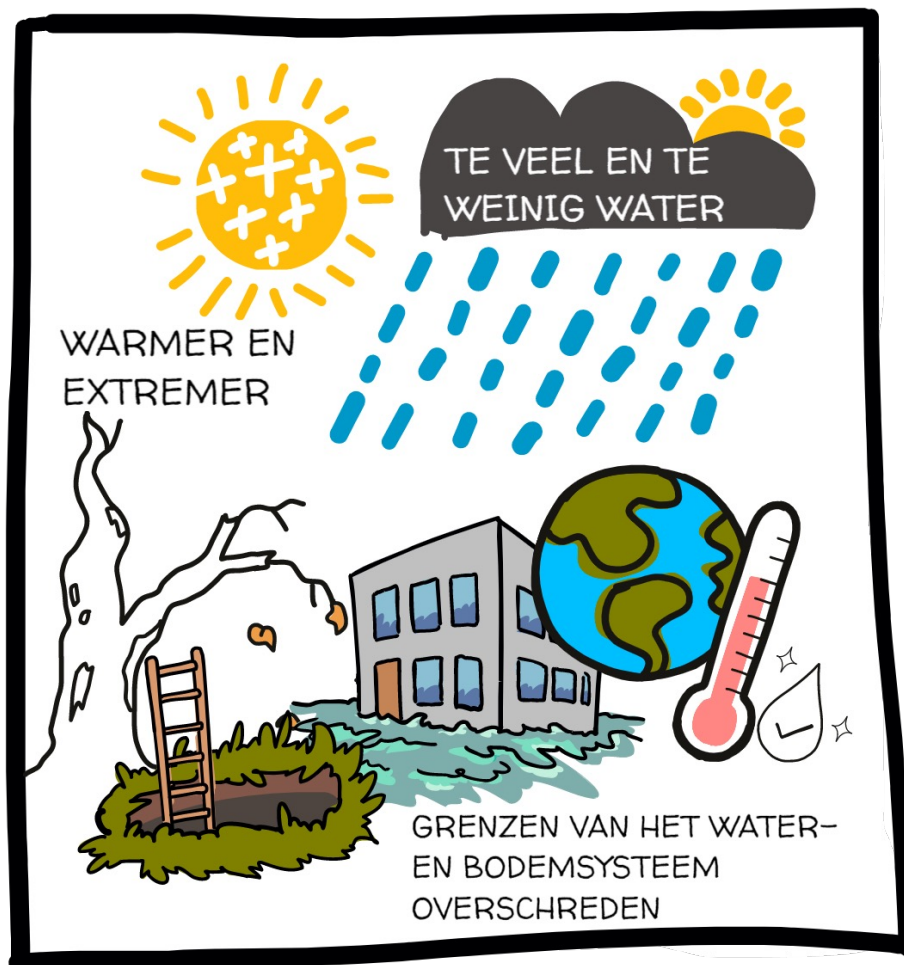

Water en bodem sturend

Hoe water en bodem sturend worden in al onze ruimtelijke ontwikkelingen

Waar staan we nu?

- › Alles kon overal
- › Toekomstige generaties, aangrenzende gebieden en andere partijen met het probleem opzadelen
- › Klimaatverandering haalt ons in, we lopen tegen grenzen van het mogelijke aan
- › Grote opgaven in een nieuwe realiteit

**Nu aan de slag in eigen gebied
en afwenteling voorkomen voor:**

- > Veilig leven, wonen en werken
- > Gezonde bodem, voldoende water, van goede kwaliteit, geen wateroverlast

Waar willen we naartoe?

Wat vraagt dit van ons?

1. Aan de slag met voorkomen opwarming aarde én aanpassen
2. Fundament: kracht van water en bodem
3. Niet alleen, maar samen

WBS
IN HET
KORT

Tweede Kamerbrief

- > Water en bodem onderleggers ruimtelijke planvorming
- > 7 uitgangspunten:

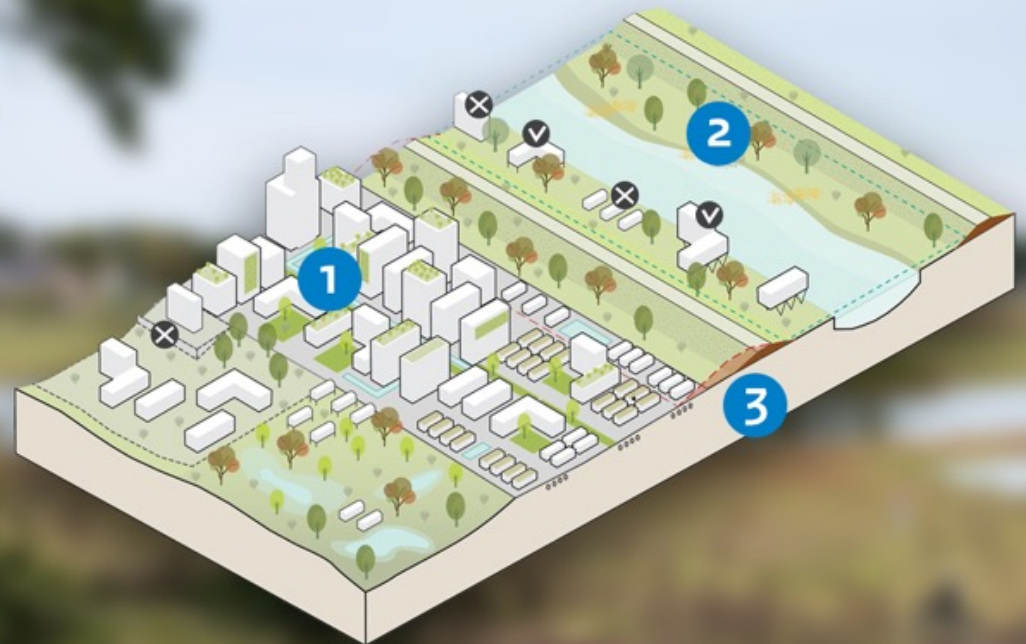
1. Niet afwentelen
2. Meer rekening houden met extremen
3. Samenhangende aanpak wateroverlast, droogte, bodem
4. Meerlaagsveiligheid in onze delta
5. Minder afdekken, minder vergraven, niet verontreinigen
6. Integrale aanpak in de leefomgeving
7. Comply or explain

Wat gaan we anders doen?

1. Belangen water en bodem meenemen in toekomstbestendig bouwen
2. Zuinig met water, voldoende en schoon water, ruimte voor vasthouden, bergen en afvoeren
3. Vitale en efficiënt ingerichte bodem en ondergrond

WBS
IN HET
KORT

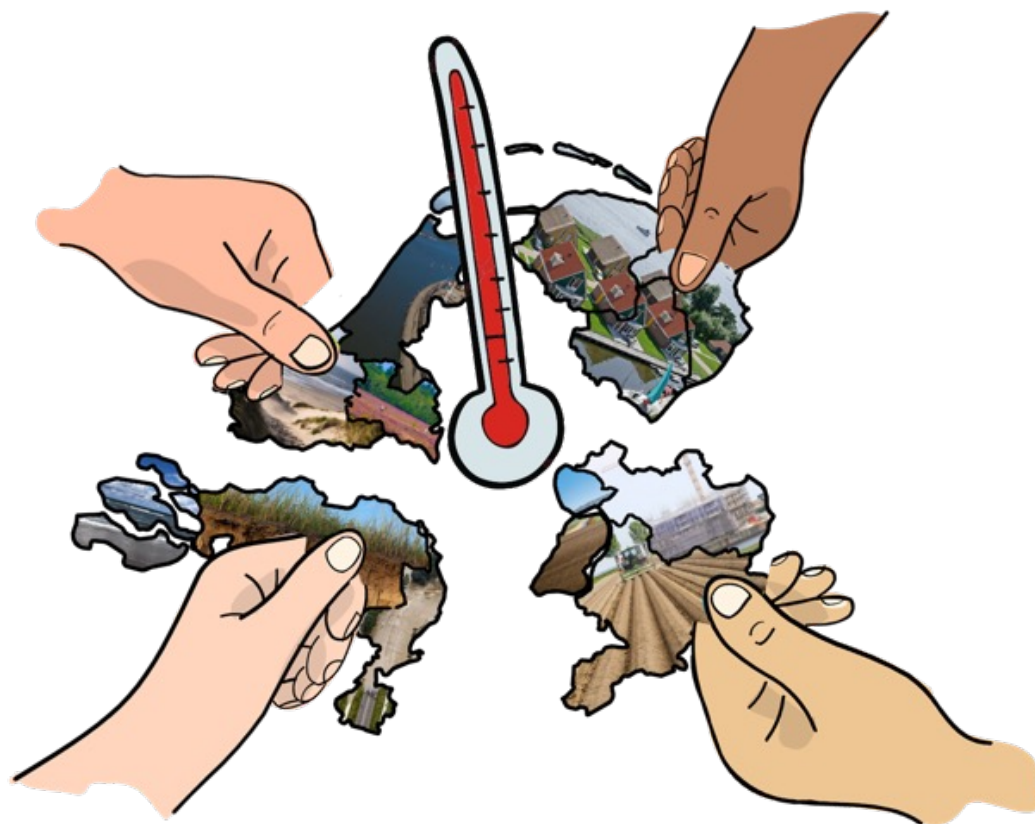

WBS
IN HET
KORT

Uitgangspunten voor uitvoering

- > Urgentie groter dan ooit
- > Nationale kaders, regionale invulling
- > Basis: bodem en water
- > Iedereen draagt bij

Nadere toelichting

Structurerende keuzes

Maatregelen

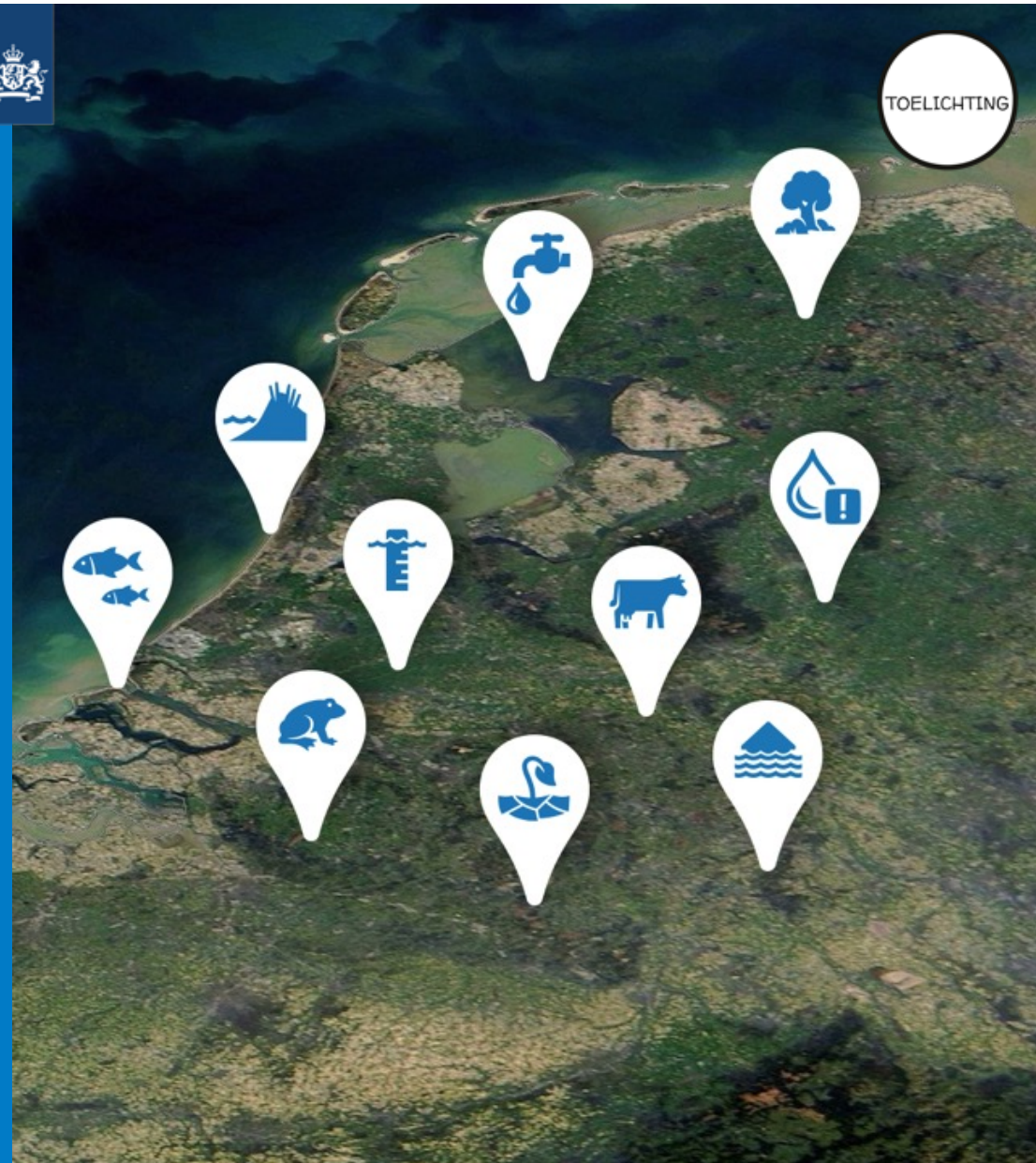

Proces

33 structurerende keuzes

- > Nationaal en regionaal
- > Oplossen: Wat kan het beste waar?
- > Aangescherpt en nieuw beleid

55 maatregelen

Waaronder...

Maatregelen in bestaande programma's

Gebiedsprogramma's

Bestuurlijke afspraken

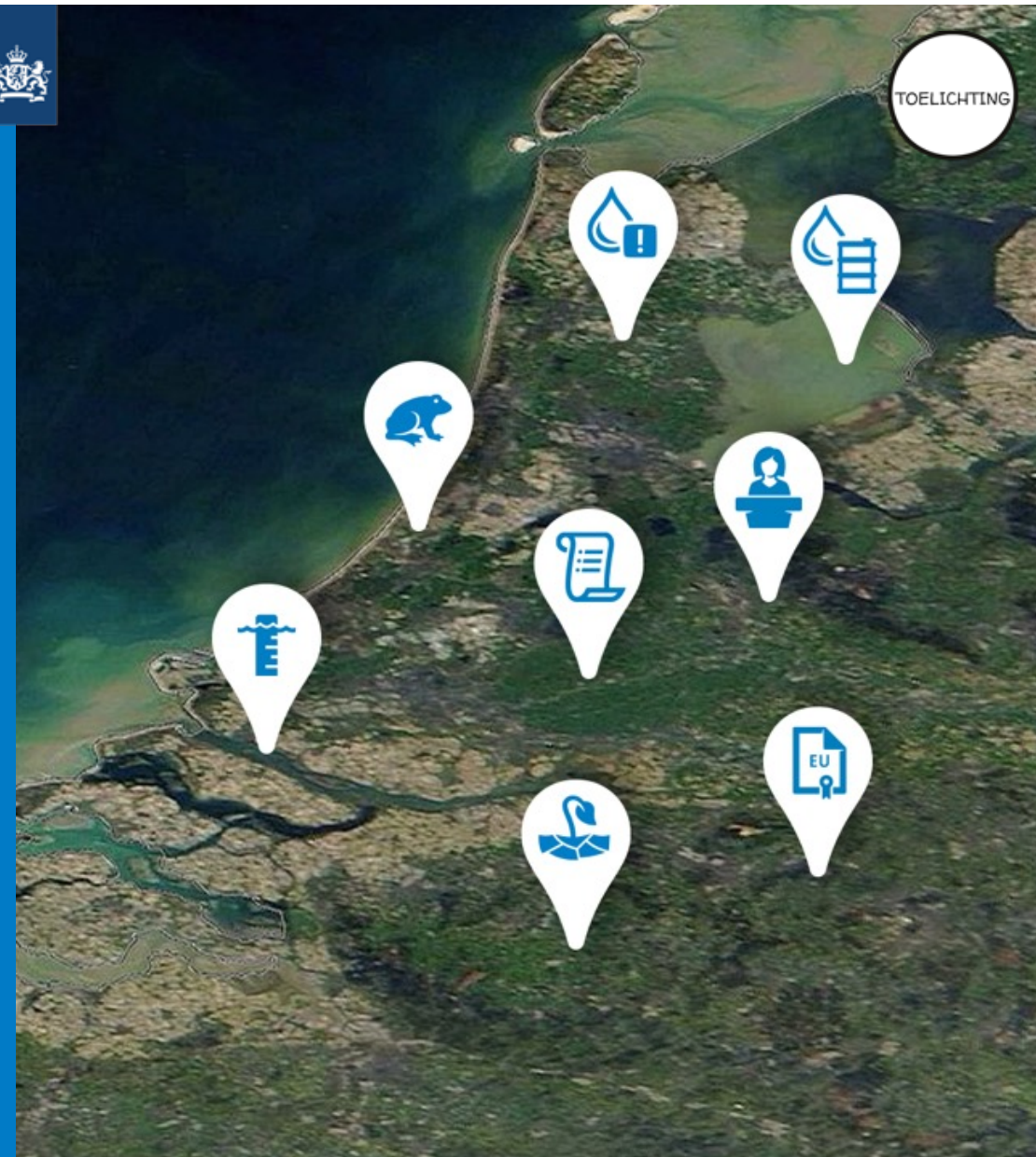
Richtinggevende kaders, maatlatten, ladders

Zelfredzaamheid

Onderzoek

Wet- en regelgeving

Monitoring en toezicht

Onderverdeling keuzes en maatregelen

1. Water en bodem
2. Bebouwd gebied
3. Specifieke gebieden
 - Laagveengebied
 - Verziltende kustgebieden
 - Hoge zandgronden

Generiek & gebiedsspecifiek

TOELICHTING

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Zo, en nu wat voorbeelden!

De inhoud in

TOELICHTING

Water en bodem

(1 van 4)

Zuinig met water

Richtinggevende keuze:

20% minder drinkwater verbruiken

Maatregel: Afspraken grondwaterverdeling, drinkwaterbesparing, nieuwe drinkwateronttrekkingen waar duurzaam inpasbaar

TOELICHTING

Water en bodem

(2 van 4)

Voldoende water

Richtinggevende keuze:

Weerbaarheid tegen extreme droogte

Maatregel: Zoetwaterbuffers en -zones, water sturen daar waar nodig, tweede aanvoerroute Amsterdam-Rijnkanaal

TOELICHTING

Water en bodem

(3 van 4)

Schoon en gezond water

Richtinggevende keuze:

Koelwaterlozingen beperken op grote rivieren

Water en bodem

(4 van 4)

Ruimte voor water

Richtinggevende keuze:

Ruimte creëren in ruimtelijke inrichting, landgebruik en landbeheer

Maatregel: Geen bebouwing in uiterwaarden

Richtinggevende keuze:

5-10% diepe polders reserveren voor waterberging

Water en bodem

Richtinggevende keuzes:

Behoud waardevolle bodems

Minder afdekken

Minder afgraven

**Gebiedsgerichte benadering
verontreiniging**

Duurzaam beheer landbouwbodems

Sterke regie op inrichting ondergrond

Vitale en efficiënt geordende bodem

Maatregelen:

Ladder duurzame verstedelijking

Uitwerken met gemeenten en provincies

Pilots, o.a. met Rijkswaterstaat

IenW met stakeholders

LVN, Programma Landbouwbodems

Stresstest bodem en ondergrond, VNG en IPO,
Omgevingsplan

Bebouwd gebied

Toekomstbestendig bouwen

Richtinggevende keuze:

Water en bodem zijn sturend voor locatiekeuze, inrichting en bouwwijze

Richtinggevende keuze:

Niet bouwen in ruimte voor waterberging, rivieraafvoer, dijkversterking of in beekdalen met groot overstromingsrisico

Maatregel: Landelijke maatlat gebruiken voor groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving

Laagveengebieden

Richtinggevende keuze:

Cyclus van peilverlaging en bodemdaling doorbreken

Maatregel:

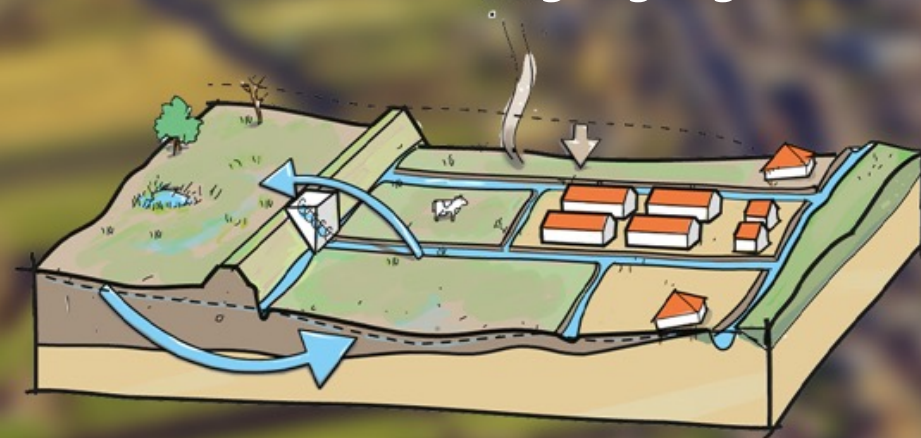
Grondwaterniveau omhoog naar 20-40 cm onder maaiveld,
Prioriteit bij dikke veenpakketten

Richtinggevende keuze:

Gebruikmaken van gebiedseigen water

Maatregel: Provincies en waterschappen doen voorstellen via
NPLG, aansluiten bij bestaande veenweidestrategieën

Effecten CO₂-uitstoot en schade bodemdaling tegengaan

TOELICHTING

Verziltende kustgebieden

Richtinggevende keuze:

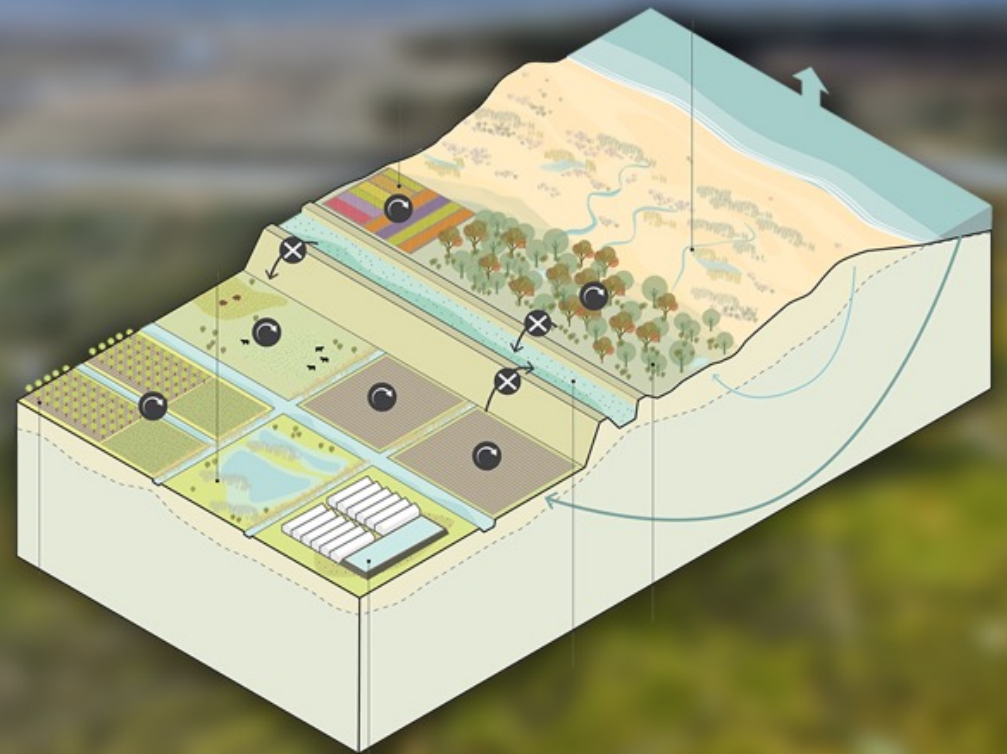
Geen nieuwe maatregelen voor aanvoer van zoetwater van elders

Maatregel: 2026 besluit over zoetwaterverdeling i.h.k.v. Deltabeslissing Zoetwater

Richtinggevende keuze:

Alle watergebruikers moeten rekening houden met extreme droogte, watertekort en verzilting

TOELICHTING

Omgaan met verzilting

TOELICHTING

Waterbalans herstellen

Hoge zandgronden

Richtinggevende keuze:

Sponswerking herstellen voor robuust grondwatersysteem

Maatregelen in gebiedsprogramma's: grondwaterpeil verhogen, ontwatering verminderen

Richtinggevende keuze:

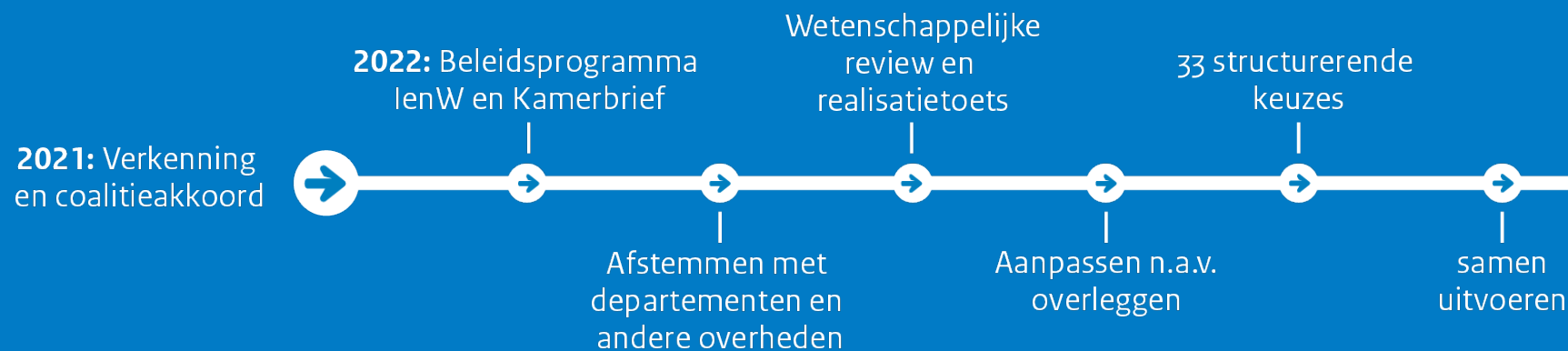
Beekdalen herstellen t.b.v. waterkwaliteit

Maatregelen: Regionaal maatwerk, ook voor waterberging, groenblauwe dooradering, minder waterafvoer

TOELICHTING

Hoe zijn we gestart?

TOELICHTING

Hoe nu verder?

- › Samen aan de slag
- › Bijpassend instrumentarium
- › Andere transities en de Omgevingswet benutten

A satellite image of the Netherlands, showing its geographical features like rivers, lakes, and coastal areas. A semi-transparent map of the Netherlands is overlaid on the satellite image, centered in the middle. The text "Samen, voor een toekomstbestendig Nederland" is written in white, bold, sans-serif font across the center of the image, partially overlapping the semi-transparent map.

**Samen, voor een
toekomstbestendig Nederland**